

ПРАВИЛНИК ПРОГРАМА „ЧИТАЛИЋИ 2021.“

*Основе тедијске писмености
неговањем и развијањем вештина
Читање и разумевање прочитаног
и
Писмено изражавање*

Алексинач, септембар 2020.

На основу предлога Ауторског тима, председник УГ „Читалићи”, дана 28.09.2020. године, доноси

П РА В И Л Н И К ПРОГРАМА „Ч И Т А Л И Ћ И 2021.”

I Опште одредбе

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се циљеви и задаци програма *Основемедијске писмености неговањем и развијањем вештина Читање и разумевање прочитаног и Писмено изражавање „Читалићи 2020.”* (у даљем тексту Програм), облици реализације, актери реализације и односи међу њима, начин реализације, права и обавезе учесника.

Термини изражени у Правилнику у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

II Назив, организатори, начин реализације, време и место одржавања

Члан 2.

Пун назив програма је *Основемедијске писмености неговањем и развијањем вештина Читање и разумевање прочитаног и Писмено изражавање „Читалићи 2021.”*, краће *Читалићи 2021.*

Члан 3.

Организатори Програма су:

- УГ „Читалићи” Алексинач - **Ауторски тим** (главни партнер)
- ОШ „Вожд Карађорђе” Алексинач, школа домаћин Смотре - **Чувар читалачког ранца**
- Библиотека „Вук Караџић” Алексинач, библиотека домаћин Смотре - **Чувар читалачке ватре**
- Министарство просвете, науке и технолошког развоја Србије, које суорганизацију потврђује објављивањем Смотре у Календару такмичења и смотри за школску 2020/2021. годину, а најкасније до краја децембра 2020. године;
- Министарство културе Републике Србије, које суорганизацију потврђује објављивањем резултата Конкурса најкасније до краја априла 2021. године.

Члан 4.

Сарадници организатора су:

- Портал за учење српског језика у дијаспори „Словце” (Холандија);
- Здружение за култура, наука и општествени дејности „Стари поток”, Кочани (Македонија);
- Републички педагошки завод, Бања Лука (Република Српска);
- Друштво школских библиотекара Србије;
- друге установе/ удружења међудржавни партнери, који статус државног координатора писмено потврде уговором са организатором (са главним партнером) најкасније до 15. септембра текуће године за ту школску годину.

Члан 5.

Програм се реализује као:

- *Међушколски образовно-васпитни пројекат* - од септембра до краја маја школске 2020/2021. године на основу јединственог Пројектног плана, који установа добија по пријављивању;
- *Смотра читалаштва* такмичарског и ревијалног карактера, чија се државна и међудржавна завршница реализује маја 2021. у Алексинцу;

- *Облик стручног усавршавања* за наставнике (семинар, конференција, форум, трибина и сл), на основу позива установе учеснице.

III Циљеви, исходи Програма

Члан 5.

Циљеви Програма су:

- стицање, развијање, неговање и промовисање *медијске писмености* кроз јачање компетенција у областима *Читање и разумевање прочитаног* и *Писмено изражавање*;
- оспособљавање ученика да користе информације у свим облицима и на свим медијима у циљу неговања критичког и креативног мишљења;
- неговање права на сопствено мишљење и слободу изражавања;
- развијање навике читања и коришћења библиотечких услуга у циљу овладавања вештином целоживотног учења уз истицање значаја школске библиотеке у васпитно-образовном процесу и животу школе, као и општинске библиотеке у животу заједнице;
- развијање позитивних људских вредности и способности самовредновања;
- развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и ћириличног писма, традиције и културе српског народа, као и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- развијање тимског рада, истраживачког духа и сарадње међу ученицима и наставницима, као и неговање сарадњиства међу свим актерима културног живота уже и шире заједнице - школе, библиотеке, издавачке куће, удружења...;
- обнављање заборављеног манира добротворства (позивање издавачких кућа на донаторство) и рад на видљивости неговањем позитивног односа према свим учесницима пројекта (јавно награђивање, похваљивање, захваљивање).

Члан 6.

Исходи Програма су:

- ученик уме да тражи, процени, преради и користи информације доступне путем различитих медија (књиге, новине, интернет, друштвене мреже...);
- ученик уме да изрази ставове на демократичан начин а у складу са личним, друштвеним, образовним и др. релевантним циљевима);
- ученик обогаћује сопствени унутрашњи живот и способен је да процени своје и туђе поступке;
- ученик развија осећање припадности сопственој породици, нацији и култури уз поштовање традиције, идентитета и културе других заједница;
- ученик/ ментор је способен да ефикасно и конструктивно ради као члан тима, групе, организације и заједнице;
- ученик/ментор повећали дигиталне, друштвене и грађанске компетенције.

III Организациона мрежа Читалића

Члан 7.

Ауторски тим

- УГ „Читалићи” (главни партнер) именује Ауторски тим и списак сарадника, најкасније до 15. октобра текуће школске године за ту школску годину.
- Ауторски тим обавезно чине аутор, коаутор програма и њихови сарадници, државни координатор - представник школе домаћина, представник библиотеке домаћина, координатори земаља учесница и координатор за дијаспору уз напомену о појединачним задужењима.

Члан 8.

Задужења Ауторског тима

- предлаже измене Правилника и иницира његово усвајање најкасније до краја августа за наредну школску годину;
- израђује пројектни план, конкурс, читалачки списак, тестове за општински и републички ниво, као и друге материјале потребне за реализацију пројекта -дипломе, потврде, пријаве и сл;
- дефинише списак реализатора - регионалних, општинских и школских координатор најкасније до 15. октобра за текућу школску годину, а на основу пријава установа;
- координира пројектним и конкурсним активностима;
- организује и реализује саветовање установа учесница пројекта на њихов захтев а у складу са Финансијским планом програма;
- учествује у раду свих комисија за селекцију и оцењивање радова по конкурс, ако и у свакој комисији за прегледање тестова на републичком нивоу;
- иницира, осмишљава и реализује сарадњу са међународним партнерима, као и са издавачима, спонзорима и донаторима;
- осмишљава и предлаже програм смотре, као и ликовно решење пропагандног материјала;
- осмишљава и предлаже агенду конференције/ предлог радионица за децу, а у договору са партнерима остварује акредитацију и реализацију;
- помаже организацију и реализацију пројекта, смотре и конференције за менторе/ радионица за ученике у складу са договореним Финансијским планом;
- доноси одлуку о посебним наградама и признањима, као и свим питањима важним за унапређење програма.

Члан 9.

Школа домаћин - Чувар читалачког ранца

Школа домаћин Смотре читалаштва у којој се реализује тестирање Кликераша републичког нивоа.

Члан 10.

Задужења школе домаћина

- организује и реализује републички ниво тестирања Кликераша у оквиру Смотре читалаштва „Читалићи 2021.“;
- организује комисије и реализује прегледање радова и избор финалиста за Смотру, као и избор апсолутних победника у свим категоријама;
- учествује у реализацији свих сегмената Смотре читалаштва, укључујући и Конференцију и радионице за децу.

Све активности спроводи у складу са договореним Финансијским планом, који усвајају и мењају сви партнери.

Члан 11.

Библиотека домаћин - Чувар читалачке ватре

Библиотека домаћин Смотре читалаштва - организатор државне и међудржавне смотре читалаштва, конференције, радионица и пратећег програма.

Члан 12.

Задужења Библиотеке домаћина

- пружа подршку Ауторском тиму у организацији, координацији и релаизацији свих програмских активности;
- иницира, остварује и координира сарадњу са библиотекама општинског/градског ранга, као и са Народном библиотеком Србије;
- организује и реализује смотру општинског, републичког и међународног нивоа;
- учествује у раду свих комисија за селекцију и оцењивање радова по конкурс, ако и у свакој комисији за прегледање тестова на републичком нивоу;
- израђује пропагандни материјал смотре - кесе, фасцикле, плакате, флајери, спотови и сл;

- обезбеђује награде и дипломе за најуспешније учеснике конкурса, а само похвалнице за све финалисте, доставља поштом награде и дипломе дијаспори;
- обезбеђује смештај и исхрану за песнике амбасадоре и госте, међународне делегације, ауторски тим и предаваче у време смотре;
- обезбеђује ужину за учеснике смотре и конференције/ радионица за децу;
- организује и реализује акредитовану конференцију у оквиру програма Смотре;
- организује и реализује радионице са песницима за децу;
- организује пратећи програм;
- промовише пројекат на националним и локалним медијима.

Члан 13.

Сарадници организатора

Библиотеке/Културни центри подржавају реализацију на општинском нивоу омогућавањем међубиблиотечке позајмице или омогућавањем посете песника школе, учествовањем у жирирању и/или обезбеђивањем награда и диплома за најбоље учеснике општинског нивоа реализације Програма.

Издавачи - даривањем књига из своје издавачке делатности, издавач стиче право да кандидује наслове својих монографских публикација за **ФБ изазов Читалића**. Књиге које дарују издавачи користе се као награде за републички/међународни ниво смотре.

Донатори - општине, друштвено одговорна предузећа и други партнери која подржавају циљеве Програма издвајањем средстава за финансирање програмских активности, обезбеђују видљивост на свим гласилима Програма, као и на завршној манифестацији, а добијају и позитивне референце у смислу друштвено/образовно/одговорног пословања.

Члан 14.

Учесници Програма - предшколске установе, основне и средње школе, удружења и др.

Школа/ установа/удружење може да учествује у Програму само ако га је као образовно-васпитни пројекат и смотру планирала Годишњим планом рада школе, који Школски одбор усваја до 15. септембра за текућу школску годину.

Школу/установу/удружење пријављује директор/председник најкасније до 1. октобрапопуњавањем електронске Пријаве доступне на сајту [Читалићи](#) од 15. септембра текуће школске године за ту школску годину.

Члан 15.

Реализација у школи/установи

Програм се реализује у школи/ установи на основу пројектног плана који за сваку годину предлаже Ауторски тим најкасније до 1. септембра за наредну школску годину. Школски тим/тим установе прилагођава општи пројектни план својим потребама и могућностима, наставном плану и програму.

Члан 16.

Носиоци реализације у школи/установи

Школски тим/тим установе реализујеобразовно-васпитни пројекат основа медијске писмености кроз неговање и развијање вештина *Читање и разумевање прочитаног* и *Писмено изражавање* и школски ниво Смотре читалаштва „Читалићи 2020.“ и учествује у организацији и реализацији општинске смотре.

Координатор школског тима/тима установе:

- обавештава стручна већа о програму, свим његовим видовима и од пријављених наставника формира Школски тим најкасније до 01. октобра за текућу школску годину;
- координира прилагођавање општег Пројектног плана условима школе/установе;
- координира радом школског пројектног тима и организује пројектне активности у школи;

- може да буде ментор заинтересованим ученицима уколико разредни/предметни наставник ученика не учествује у пројекту;
- региструје се на порталу Програма према упутству Ауторског тима добијеним после пријављивања Школе и у складу са тим поступа даље у размени информација између Ауторског и Школског тима;
- води евиденцију о реализованим пројектним активностима у смислу праћења интерног стручног усавшавања;
- редовно доставља материјал о школским активностима веб-оператеру школског сајта и прослеђује линк општинском односно окружном координатору;
- сарађује са општинским и регионалним координатором, обавештава редовно о активностима свог школ. тима;
- обезбеђује захвалнице за све учеснике школског пројекта (члановима школског тима уписује број сати интерног СУ на захвалницу или доставља Извештај о реализацији пројекта у школи који члану ПК задуженом за праћење СУ у школи/установи, као и Ауторском тиму на начин који предвиди организатор);
- организује завршну Смотру у школи уз предлог за учествовање на општинској Смотри дечјих радова ревијалног карактера у складу са Конкурсом;
- обезбеђује у сарадњи са директором школе и/или директором општинске народне библиотеке и/или донаторима награде у виду књига за најуспешније учеснике пројекта, тј. првонаграђене у школи (пласирани на Смотру читалаштва из свих категорија);
- сарађују са одељењима општинске народне библиотеке ради евентуалне позајмице потребних књига, као и у организацији општинске;
- учествује у организацији општинског такмичења и општинске завршне смотре;
- промовише пројекат и сарађује са донаторима у локалној средини и за потребе своје школе;
- координатор може нека задужења донести на друге чланове школског тима (вођење евиденције о реализацији, праћење пројекта путем блога/сајта, уређивање летописа пројекта и сл).

Сарадник координатора

Школа може имати једног или два сарадника координатора школског тима сразмерно броју и структури учесника (млађи узраст, старији узраст и сл).

Сарадник помаже координатору у свим активностима преузимајући део задужења, а све у складу са интерним договором.

Техничка подршка школском тиму

Члан школског тима задужен за техничку подршку помаже координатору школског тима у постављању података на одређену школску или наменски регистровану интернет платформу, као и у размени информација са општинским и регионалним координатором и ауторским тимом.

Члан школског тима/ ментор

Наставник/васпитач заинтересован за учествовање у програму који се пријављује координатору школског тима до 01. октобра за текућу школску годину.

Чланови школског тима:

- учествују у прилагођавању општег пројектног плана потребама и условима школе/установе (прилагођавање подтема, организовање рада и сл);
- формирају тест за школски ниво тестирања и учествују у реализацији школског нивоа смотре;
- реализују пројектне активности у складу са потребама својих ученика у оквиру редовне наставе, часова додатне наставе или слободних активности;
- мотивишу ученике за учествовање у пројекту и/или смотри;
- активно учествују у свим пројектним активностима као носиоци активности, сарадници или дискусанти;

- као ментори реализују најмање једну угледну пројектну активност за коју координатору достављају скицу часа/ радионице, а двома присуствују, чиме потврђују учествовање у пројекту и менторство (у изостанку ове потврде, аутоматски менторство припада координатору школског тима и/или родитељу);
- учествују у комисијама за вредновање дечјих радова и постигнућа;
- сугеришу ауторском тиму промене у циљу побошљавања програма;
- промовишу пројекат.

Сарадник школског тима

Наставник који не учествује у програму, али заинтересованим ученицима благовремено дају потребне информације о програмским активностима или их усмерава на координатора школског тима.

IV Пројектна настава

Члан 17.

Интерно стручно усавршавање

Чланови школског тима/ тима установе за своје активности у пројекту остварују бодове за интерно стручно усавршавање у складу са Правилником о стручном усавршавању у установи или према предлогу овог Правилника.

Координатор школског тима води евиденцију о ангажовању чланова школског тима/тима установе и о томе извештава Ауторски тим на начин на који организатор одреди.

На крају реализације Пројекта у школи/установи, наставник/васпитач прикупљеним доказима потврђује ангажованост у пројекту и тиме стиче право на менторство.

Предлог вредновања пројектних активности у школи/установи

Активност	Број сати	Опис активности
Координатор Ауторског тима	80	Планира, координира, сарађује са свим релевантим актерима на реализацији Пројекта
Сарадник координатора АТ	60	Помаже координатору АТ
Члан Ауторског тима	30	Учествује у изради Пројектног плана, организацији реп. такмичења и реп. смотре, има посебно задужење у оквиру АТ
Координатор окружног нивоа	40	Координира и организује окружни ниво тестирања, извештава
Координатор општинског нивоа	30	Координира и организује општински ниво тестирања, извештава
Координатор школског тима	20	Координира радом школског тима, сарађује са Ауторским тимом и сарадницима у локалној средини
Сарадник координатора школ. тима и члан тима-техничка подршка	15	Помаже координатору у активностима унутар школе
Члан школског тима	10	Учествује у прилагођавању и изради Пројектног плана (на основу предложеног пројекта Ауторског тима), активно учествује у организацији и реализацији свих прој. активности
Сарадник школског тима	5	Омогућава реализацију Пројекта
Пројектна активност (угледне активности, радионице, представе, презентације и сл)	8/4/2	Организатор-реализатор/сарадник/ присуствовање, дискусија, анализа

V Реализација Програма

Члан 18.

Смотра читалаштва „Читалићи 2021.“

Смотра читалаштва „Читалићи 2021.“ јесте ваннаставна активност која се организује у циљу представљања, односно вредновања и рангирања ученика из Српског језика у вештинама *Читање и разумевање прочитаног и Писмено изражавање.*

Члан 19.

Такмичарске категорије, нивои, циљне групе и облик реализације

Категорије	Ниво и карактер	Циљна група	Облик
Кликераши	Школски- такм.	Ученици основних школа Србије од 1. до 8. разреда (за ученике 1. и 2. разреда последњи ниво је општински)	Тестирање
	Општински- такм.		
	Републички- такм.		
Креативци Читалићи+	Школски - такм.	Предшколци и ученици основних и средњих школа Србије и држава партнера	Читалачки дневник
	Општински - рев.		
	Републички - такм.		
	Међународни - такм.		
Словца	Међународни - такм.	Допунске школе/ радионице српског језика у дијаспори	Прилагођени читалачки дневник
Гласници	Општински - рев.	Тимови предшколских установа, основних и средњих школа из Србије и држава партнера	Штанд
	Међународни - такм.		
Дигитални Читалићи	Међународни - такм.	Појединци и групе узраста од 10 до 20 година (старији основци, средњошколци, студенти)	Ћирилични фронт/ Часопис књ. дружине
Мудријаши	Општински Републички – такм.	Ученици 7. и 8. разреда и средњошколци Србије	Есеј/ дебата
Весници	Међународни - такм	Тимови школа/установа у Србији и државама партнерима	Интернет представљање реализације пројекта - сајт, блог, часопис и сл.

Члан 20.

Организација и одговорности по нивоима

Школски ниво организује координатор школског тима, директор школе и стручни сарадници, који су и одговорни за реализацију;

Општински ниво организује школа домаћин општинског нивоа тестирања одређена на активну директора, при чему је координатор те школе и координатор општинског нивоа Читалића, а тим чине директор, стручни сарадници те школе и чланови осталих школских тимова. Одговорни за реализацију су директор школе и координатор општинског тима.

Републички ниво у Републици Србији организује УГ „Читалићи”, школа домаћин, библиотека домаћин и МПНТР, а у другим државама установе и удружења који су са Главним партнером потписали уговор о сарадњи до 15. септембра текуће школске године.

Међународни ниво организује УГ „Читалићи”, школа домаћин, библиотека домаћин, МПНТР у сарадњи са установама и удружењима, међународним партнерима. За организацију републичког и међународног нивоа одговоран је председник УГ „Читалићи”, директор школе-домаћина, директор - библиотеке домаћина, представник Министарства и државни координатори земаља учесница.

VI Категорије и реализација у појединостима

Члан 21.

Категорија - Читалићи Кликераши

Категорија предвиђена за ученике основних школа у Србији од 1. до 8. разреда, реализује се путем теста. Ученици 1. и 2. разреда тестирање завршавају на општинском нивоу.

Ученици раде тест који формира Ауторски тим за општински и републички ниво. Тест за школски ниво формира комисија школског тима.

Сваки тест садржи текст (или више одломака) из дела која нису предвиђена Наставним програмом ни за један разред од 1. до 8. разреда. Критеријум за израду питања су *Стандарди постигнућа за српски језик за први циклус и за крај основног образовања за области Вештина читања и разумевање прочитаног и Писмено изражавање.*

Тест садржи 3 питања за ученике 1. и 2. разреда, 6 питања за ученике 3. и 4. разреда и 9 питања за ученике од 5. до 8. разреда. Тест за сваки разред мора садржати питања различите тежине (основни, средњи и напредни ниво). Сваки тест садржи и бонус питање које се односи на дело са *Читалачког списка*, који Ауторски тим доставља именованим координаторима са свим материјалима најкасније до 15. октобра за текућу школску годину.

Тест се ради два школска часа, дакле најмање сат и по, а могуће је обезбедити и додатних пола сата ако је ученицима потребно. Тестирање за све разреде и све нивое (школски, општински, републички) је анонимно, тј. ради се под шифром.

Ученици попуњавају тест хемијском оловком и писаним словима ћирилице, сем што је ученицима 1. и 2. разреда дозвољена графитна оловка и штампана слова.

Члан 22.

Школски ниво тестирања Кликераша

Обавезни ниво такмичења изузев када је број пријављених ученика мањи од 5.

Школски ниво тестирања реализује се у школи, број ученика који ће учествовати по одељењу одређује школски тим уз обавезу да свим ученицима обезбеди похвалницу за учествовање. Пролазност на општински ниво остварује најмање 1 ученик по одељењу, а горњу границу у смислу већег броја учесника по одељењу одређује организатор општинског нивоа.

Тест за школски ниво тестирања креира школски тим. Решење тестова се истиче јавно одмах после завршеног тестирања. Тестирање у школи је обавезно под шифром, а правила за шифровање идентична правилима шифровања на завршном тесту.

После реализације тестирања и шифрирања, комисија за прегледање преузима тестове и приступа прегледавању истог дана или дан касније, а прелиминарни резултати се под шифрама објављују на огласној табли/сајту школе најкасније 3 дана после тестирања.

Рок за жалбе је 3 дана од дана објављивања прелиминарних резултата после чега резултати школског тестирања постају коначни и јавни (уколико школа има за то писмену сагласност родитеља/старатеља такмичара о чему води рачуна сваки ментор за своје ученике) и објављују се на огласној табли/сајту школе.

Координатор школског тима обавезан је да организатору општинског нивоа тестирања достави ранг листу са именима свих учесника, именом ментора, разредом и одељењем, потписом одговорних за организацију и јасно издвојеним именима оних који су се пласирали на следећи ниво и то најкасније 15 дана пре термина одржавања општинског нивоа тестирања. Исти списакдоставља се и Ауторском тиму на начин о коме обавештење пошаље државни координатор.

Школа награђује ученике за постигнуто 1, 2. и 3. место дипломом (и књигом у складу с могућностима), њиховим менторима захваљује, а остали учесници добијају похвалницу за учествовање, сарадници-донатори захвалнице. На дипломи/похвалници/захвалници печат школе, потпис директора школе и лого школе и лого Читалића.

Обавезна је организација јавне доделе диплома у присуству родитеља ученика, свих ментора и госта песника (у складу са могућностима школе).

Носиоци 1, 2. или 3. места на републичком нивоу, наредне школске године имају директну пролазност на општински ниво тестирања.

Члан 23.

Општински ниво тестирања Кликераша

Организатор општинског нивоа тестирања је школа коју кандидује Актив директора, а о томе се посебно изјашњава директор одабране школе у пријави.

Директор школе-домаћина општинског такмичења и општински координатор у сарадњи са стручним сарадницима школе најкасније 5 дана пре тестирања формирају комисију за умножавање тестова, комисије за дежурство, комисију за шифровање и дешифровање, комисије за прегледање тестова и комисију за жалбе.

Представници општинске библиотеке су контролори такмичења, а било би пожељно да буду и чланови комисија.

Могуће је реализовати општинско такмичење у сопственој школи уз дежурство комисија из других школа-учесница општинског такмичења уз обавезу да прегледање буде централизовано, тј. да у именованој школи-домаћину општинског такмичења комисије прегледају све тестове.

Организатор омогућава школи-домаћину општинског такмичења преузимање тестова на дан а најраније дан пре тестирања, а школа је дужна обезбеди тајност тестова. Свако јавно објављивање тестова пре Организатора или било какво нарушавање тајности тестова, дисквалификује све школе те општине из даљег такмичења.

Решење тестова се истиче јавно одмах после завршеног тестирања.

После реализације тестирања и шифрирања тестови се обезбеђују у присуству одговорних за општински ниво реализације тестирања, а прегледању се приступа најкасније наредног дана. Прелиминарни резултати се под шифрама објављују на огласној табли/сајту школе-домаћина општинског нивоа тестирања најкасније 3 дана након тестирања.

Рок за жалбе је 3 дана од дана објављивања прелиминарних резултата после чега резултати општинског тестирања постају коначни и јавни. Ранг-листе са именима и бројем бодова такмичара објављују се на огласној табли/сајту школе домаћина општинског нивоа (координатор школског тима/ментор такмичара дужан је да обавести организатора уколико нема потписану **Сагласност** родитеља о објављивању личних података у сврху јавног објављивања ранг-листе).

Координатор општинског тима обавезан је да координатору школе-домаћина републичког нивоа у папиру достави ранг листе и у запечаћеној коверти с потписом директора тестове ученика који су се пласирали на републички ниво тестирања најкасније са радовима до рока у конкурс Смотре, дакле до 02.04. текуће школске године. Исти списак доставља се и Ауторском тиму на начин о коме обавештење пошаље државни координатор.

Пласман на републички ниво тестирања имају сви ученици од 3. до 8. разреда који пређу праг од 80% од укупног броја бодова на тесту. Ученици се за сваки разред рангирају на основу постигнућа већег од 80% као 1. место, 2. место, 3. место, а за првог на ранг листи са постигнућем мањим од 80% у ранг листу се бележи *учешће*. Ученици који имају исти број бодова, „деле” исто место.

Организатор задржава право промене прага пролазности.

Школа-домаћин општинског тестирања додељује захвалнице за учествовање свим школама и њиховим координаторима. На захвалници печат школе-домаћина, потпис директора школе, лого школе и лого Читалића. Пожељно је да се додела захвалница и награда за општински ниво Кликераша додели током општинске смотре Креативаца, која је ревијалног карактера.

Носиоци 1,2. или 3. места на републичком нивоу, наредне школске године имају директну пролазност на општински ниво тестирања.

Члан 24.

Републички ниво тестирања Кликераша

Организатор утврђује ранг-листу најуспешнијих такмичара који се позивају на републичко такмичење најкасније месец дана пре реализације републичког нивоа тестирања, а на основу листи општинских координатора.

Координатор школе домаћина у сарадњи са својим директором, стручним сарадницима и представником Ауторског тима формира комисију за умножавање тестова, комисије за дежурство, комисију за шифровање и дешифровање, комисије за прегледање тестова и комисију за жалбе најмање месец дана пре такмичења. Контролор такмичења је представник школске управе којој припада школа-домаћин републичког такмичења.

Ауторски тим доставља школи-домаћину тестове дан пре тестирања обезбеђујући тајност тестова. Свако јавно објављивање тестова пре Организатора или било какво нарушавање тајности тестова, строго ће бити кажњено а тестирање обустављено, финалистима подељене похвалнице.

Решење тестова се истиче јавно најкасније дан после завршеног тестирања.

После реализације тестирања и шифрирања, комисија за прегледање преузима тестове и приступа прегледавању, а прелиминарни резултати објављују на огласној табли/сајту школе-домаћина најкасније наредног дана.

Рок за жалбе је 3 дана од дана објављивања прелиминарних резултата после чега резултати републичког тестирања постају коначни и јавни. Координатор школе домаћина доставља листе свим школама учесницама и Ауторском тиму.

Жалба се подноси писмено Ауторском тиму, а координатор школе домаћина је дужан да у року од три дана пошаље скениран тест подносиоцу жалбе и комисији за жалбе. Након одлуке и евентуалне измене прелиминарне листе, коначне листе достављају се електронски координаторима школа учесница и објављују се на сајту Организатора и суорганизатора.

Ученици се за сваки разред рангирају на основу постигнућа већег од 80% као 1. место, 2. место, 3. место, а за првог на ранг листи са постигнућем мањим од 80% у ранг листу се бележи учешће. Ученици који имају исти број бодова, „деле” исто место.

На републичкој смотри Организатор награђује ученике који су освојили 1, 2. и 3. место у сваком од разреда дипломом и књигом и захваљује се организаторима општинског нивоа тестирања, сарадницима и добротворима.

На дипломи/захвалници/похвалници у заглављу именовани званични организатори, лого Читалића као полазна основа за ликовно решење дипломе, печат школе домаћина са потписом одговорног лица.

Носиоци 1,2. или 3. места на републичком нивоу, наредне школске године имају директну пролазност на општински ниво тестирања.

Члан 25.

Категорија - Читалићи Креативци

Предшколци, ученици основних и средњих школа креирају читалачке дневнике на начин предвиђен **Конкурсом**, који сваке године расписује Организатор на предлог Ауторског тима најкасније до краја календарске године за текућу школску годину.

Саставни део Конкурса чине задаци по категоријама, мерила за вредновање радова која су у складу са Стандардима постигнућа за српски језик за први циклус и за крај основног образовања за области *Вештина читања и разумевање прочитаног и Писано изражавање*, број радова по установи и услови слања тј. враћања дечјих радова.

Подкатегиорија Читалићи +

Ова такмичарска подкатегиорија Креативаца намењена је ученицима којима српски није матерњи језик. Они креирају читалачки дневник на језицима националних мањима у Србији или на неком од страних језика - енглеском, руском, македонском, немачком или француском језику.

Дневник садржи Изборни део и Обавезни задатак.

Захтеви за Изборни део идентични су као и код Креативаца за одређени узраст.

Обавезни задатак израђује се за дело из српске књижевности преведено на језик којим се креира дневник, а у складу са захтевима узрасне категорије Креативаца.

Предаја радова на начин описан у Конкурсу.

Члан 26.

Школски ниво смотре Креативаца

Школску смотру/ смотру установе организује координатор школског тима/тима установе са пријављеним наставницима/васпитачима, стручном службом и директором, који су и одговорни за успешност реализације.

Координатор школског тима/ тима установе у сарадњи са стручном службом формира комисију за одабир најбољих радова, а у броју и на начин прописан Конкурсом.

Списак аутора чији се радови шаљу Организатору објављује се на огласној табли школе најкасније до 02.04. текуће школске године.

Рок за жалбе је 3 дана од дана објављивања листе и током овог периода ментор аутора читалачког дневника може да затражи од комисије образложење избора. Уколико је незадовољан одговором комисије за избор дневника, ментор се може обратити Ауторском тиму, што не одлаже слање дневника Организатору на основу избора школског тима/ тима установе.

Изложба најбољих радова и јавна додела диплома у присуству родитеља ученика, свих ментора и госта песника (у складу са могућностима школе) саставни је део школске смотре и обавезна пројектна активност.

Школа награђује ученике чији су радови изабрани дипломом за 1. место (и књигом у складу с могућностима), њихове менторе похваљује, а остали учесници добијају похвалницу за учествовање, сарадницима захваљује. На дипломи/похвалници/захвалници печат школе, потпис директора школе и лого школе и лого Читалића.

Члан 27.

Општински ниво смотре Креативаца

Ревизијална изложба најбољих радова свих школа учесница у општини јесте смотра најбољих радова свих школа и активност дружења са песницима. Организатор су општински координатор, директор и стручни сарадници школе домаћина општинског нивоа тестирања Кликераша, општинска библиотека и други сарадници и добротвори.

Члан 28.

Републички/међународни ниво смотре Креативаца

Изложба дневника такмичарског карактера.

Најкасније објављивањем Конкурса, државни координатор и Ауторски тим формирају комисију за избор најбољих радова по Конкурсу Смотре у категорији Креативци. Најкасније месец дана пре Смотре, они доносе одлуку о финалистима.

На дан републиког нивоа Смотре именована Комисија бира државне победнике у категорији Читалићи Креативци и Читалићи+. Уколико на Конкурс пристигну радови држава партнера, међу најбољим радовима бирају се апсолутне победнике а ниво уписује у диплому.

Организатор награђује ученике који су освојили 1, 2. и 3. место у сваком од разреда дипломом и књигом и захваљује се установама учесницама и њиховим координаторима.

На дипломи/захвалници/похвалници у заглављу именовани званични организатори, лого Читалића као полазна основа за ликовно решење дипломе, печат организатора са потписом одговорног лица.

Члан 29.

Читалићи Словца

Такмичарска категорија намењена полазницима допунских школа и/или радионица српског језика у дијаспори, који креирају и достављају радове у складу са Конкурсом.

Најкасније објављивањем Конкурса, координаторза дијаспору, државни координатор Србије и Ауторски тим формирају комисију за избор најбољих радова по Конкурсу Смотре у категорији Словца. Најкасније месец дана пре Смотре, они доносе одлуку о финалистима.

На Међународној смотри проглашавају се најуспешнији којима се поштом достављају дипломе и књиге, похвалнице запаженим учесницима и менторима захвалнице.

На дипломи/захвалници/похвалници у заглављу именовани званични организатори, лого Читалића као полазна основа за ликовно решење дипломе, печат организатора са потписом одговорног лица.

Члан 30.

Читалићи Гласници

Изложба штандова најбољих пројектних резултата тимова школа/установа свих држава учесница такмичарског карактера на тему и начин предвиђен Конкурсом.

Најкасније десет дана пре Смотре координатор школе домаћина и координатор Ауторског тима формирају Комисију за избор најбољих радова по Конкурсу Смотре у категорији Гласници.

На дан републиког нивоа Смотре именована Комисија бира државне победнике у категорији Читалићи Гласници. Уколико на Конкурс пристигну радови држава партнера, међу најбољим радовима бирају се апсолутне победнике а ниво уписује у диплому.

Организатор награђује најбоље штандове који су освојили 1, 2. и 3. место дипломом и пакетом књига.

На дипломи/захвалници/похвалници у заглављу именовани званични организатори, лого Читалића као полазна основа за ликовно решење дипломе, печат организатора са потписом одговорног лица.

Члан 31.

Дигитални Читалићи

Тимска такмичарска категорија намењена старијим основцима, средњошколцима и студентима из Србије и др. земаља, а дигиталне материјале креирају и достављају у складу са Конкурсом.

Најкасније објављивањем Конкурса, државни координатор и Ауторски тим формирају комисију за избор најбољих радова по Конкурсу Смотре у категорији Дигитални Читалићи. Најкасније месец дана пре Смотре, они доносе одлуку о финалистима.

На дан републиког нивоа Смотре именована Комисија бира државне победнике у категорији Дигитални Читалићи. Уколико на Конкурс пристигну радови држава партнера, међу најбољим радовима бирају се апсолутне победнике а ниво уписује у диплому.

Организатор награђује ученике који су освојили 1, 2. и 3. место дипломом и књигом и захваљује се установама учесницама и њиховим координаторима.

На дипломи/захвалници/похвалници у заглављу именовани званични организатори, лого Читалића као полазна основа за ликовно решење дипломе, печат организатора са потписом одговорног лица.

Члан 32.

Мудријаши

Такмичарска категорија која предвиђа достављање есеја појединца или снимљене дебате групе ученика 7. и 8. разреда или средње школе на тему предвиђену Конкурсом. Начин представљања рада, као и други ближи услови дефинишу се Конкурсом. Установа бира до 10 радова и доставља на начин описан Конкурсом.

Најкасније објављивањем Конкурса, државни координатор и Ауторски тим формирају комисију за избор најбољих радова по Конкурсу Смотре у категорији Мудријаши. Најкасније месец дана пре Смотре, они доносе одлуку о финалистима.

На дан републиког нивоа Смотре именована Комисија бира државне победнике у категорији Мудријаши. Уколико на Конкурс пристигну радови држава партнера, међу најбољим радовима бирају се апсолутне победнике а ниво уписује у диплому.

Организатор награђује ученике који су освојили 1, 2. и 3. место дипломом и књигом и захваљује се установама учесницама и њиховим координаторима.

На дипломи/захвалници/похвалници у заглављу именовани званични организатори, лого Читалића као полазна основа за ликовно решење дипломе, печат организатора са потписом одговорног лица.

Члан 33.

Весници

Тимска такмичарска категорија која предвиђа представљање реализације пројекта Читалићи у школи/установи током актуелне школске године. Начин представљања пројекта, као и други ближи услови дефинишу се Конкурсом.

Најкасније објављивањем Конкурса, државни координатор и Ауторски тим формирају комисију за избор најбољих радова по Конкурсу Смотре у категорији Весници. Најкасније месец дана пре Смотре, они доносе одлуку о финалистима.

На дан републиког нивоа Смотре именована Комисија бира државне победнике у категорији Читалићи Весници. Уколико на Конкурс пристигну радови држава партнера, међу најбољим радовима бирају се апсолутне победнике а ниво уписује у диплому.

Организатор награђује најбоље штандове који су освојили 1, 2. и 3. место дипломом и пакетом књига.

На дипломи/захвалници/похвалници у заглављу именовани званични организатори, лого Читалића као полазна основа за ликовно решење дипломе, печат организатора са потписом одговорног лица.

VII Пратећи материјал

Члан 34.

Тему Смотре сваке године одређује Ауторски тим и о њој обавештава заинтересоване менторе на Форуму Читалића крајем августа једне школске године за наредну.

Ауторски тим најкасније до краја августа усваја постојећи или ревидирани **Правилник** и о томе обавештава Организациони одбор.

Конкурс прецизно дефинише тему, задатке по категоријама и узрастима, начин достављања и враћања радова, број награда и сл. најкасније до 31. децембра за текућу школску годину, тј. 10 дана након објављивања Календара смотри и такмичења МПНТР Србије за текућу школску годину.

Читалачки списак је списак одабраних монографских наслова на основу којих се реализују одређени задаци прописани Конкурсом.

Општи Пројектни план Ауторски тим доставља пријављеним учесницима, који га уз прилагођавање реализују у току школске године, а најбоље пројектне резултате шаљу на Конкурс.

Извештавање – свака установа дужна је да води евиденцију о реализацији пројекта и достави извештај о реализованим активностима на захтев Организатора, а најкасније до краја јуна 2020. Потребни обрасци саставни су део Пројектног плана.

VIII Награде и признања

Члан 35.

Сви учесници Смотре добијају похвалницу - за учествовање, диплому - за освојена места, захвалнице - ментори и добротвори.

Уз диплому пожељно је да награђени добију и књигу, коју на општинском ниову могу да обезбеде добротвори или сарадници школе организатора - библиотеке, културни центри, удружења, песници...

Члан 36.

Организатор осим захвалница учесницима и сарадницима, диплома и похвалница награђенима и похваљенима, може да додели и посебна признања или статус:

- **Повељу Почасни Читалић** – појединцима без чијег ангажовања и/или подршке не би било могуће реализовати републички/међународни ниво смотре;
- **Статус Амбасадора Читалића и др.** – ствараоци за децу који својим стваралаштвом и јавним наступима промовишу књигу и читалаштво, а који прихвате овај статус и буду песници домаћини, гласници читалачке државе која једном годишње процвета осмесима деце и наставника, сваки пут у другој школи Србије.

Члан 37.

Читалачки ранац

Читалачки ранац је симбол домаћинства и непрекинутог читалаштва. Чувар Читалачког ранца је школа-домаћин и организатор међународне смотре. Школа домаћин може на годину дана позајмити читалачки ранац **Почасном домаћину**, школи која ће припремити Програм добродошлице на наредној Смотри.

Ранац допуњен новим књигама у знак непрекинутог читалачког низа од сталног домаћина преузима директор школе која се за почасно домаћинство пријави најкасније на Смотри.

IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 38.

Програм је ауторска својина оснивача УГ „Читалићи” који задржавају сва ауторска права и ниједна одлука у вези овог Програма у целини и деловима не може бити донесена без њихове писмене сагласности. Свака злоупотреба и копирање целине или делова програма, биће пријављена надлежним службама и тражиће се заштита ауторских права.

Члан 39.

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења, а примењује се од 01. октобра 2020.

У Алексинцу,
септембар 2020, реп. јануара 2021.

Соња Ђорђевић,
Председник УГ „Читалићи” Алексинац

